

České dráhy zavedly plně virtuální jízdenky

TECHNOLOGIE/DOPRAVNÍ SYSTÉMY: Vnitrostátní vlakové jízdenky koupené přes internet nebo telefon nemusí cestující od 5. listopadu tisknout, stačí, když je ukáže průvodčímu na obrazovce přenosného počítače či telefonu. Dráhy tak následují některé letecké společnosti, které nabízejí odbavení přes mobilní telefon. „Ne každý má vždy při ruce tiskárnu, aby si jízdenku vytiskl. Pro mnohé cestující se tím výrazně zjednoduší nákup jízdenek na internetu,“ řekl Aleš Ondruš z úseku pro marketing a komunikaci. Průvodčí ve vlaku jízdenku načte z obrazovky nebo zadá potřebné údaje do přenosné osobní pokladny. Jedinou podmínkou je, že notebook musí být při kontrole v provozu.

Internetový prodej jízdenek zprovoznila České dráhy na konci roku 2005. Cestující si původně mohli koupit jízdenky pouze do vlaků SuperCity Pendolino, v současnosti je už možné pořídit doklady do zhruba 500 vlaků kategorie rychlík, expres, InterCity, EuroCity a SuperCity. Virtuální novinka se však zatím netýká výhodných mezikrajových jízdenek eLiška. Také pražské dopravní podniky již používají

jízdenky ve formě SMS, takže místo tradičních prodejních automatů, často ohrožovaných zloději a vandaly nastoupily mobilní telefony, které jsou v ČR již běžnou výbavou skoro každého člověka.

Zájem o internetové jízdenky a jízdenky koupené po telefonu každým rokem roste. Za prvních deset měsíců letošního roku prodaly dráhy tímto způsobem přes 300 tisíc jízdenek, loni to bylo ve stejném období 108 tisíc. Při nákupu po internetu se jízdenka cestujícímu zobrazí přímo v nákupní aplikaci, po telefonickém nákupu mu přijde potvrzující e-mail s potřebnými údaji. Průkopníky elektronických cestovních dokladů byly letecké společnosti. Dnes již téměř výhradně používají

elektronické letenky, palubní vstupenku je však třeba vytisknout. I to se však už začíná měnit a některé aerolinie už zavedly virtuální palubní vstupenky ve formě SMS na mobilních telefonech. S novinkou přišla například počátkem září Air France. Jediným papírovým dokladem pro cestující tak zůstává doklad umožňující jejich identifikaci – občanský průkaz nebo pas.

Tzv. e-tickets přijaly letecké společnosti, záležitosti je i další doprava. Foto: Lufthansa

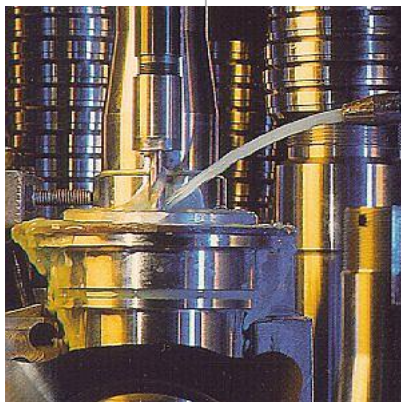
Strojaři chtějí využít výhody oborového klastru

STROJÍRENSTVÍ: České strojírenské firmy budou spolupracovat v novém oborovém sdružení. Takzvaný klaster by jim měl usnadnit např. marketingové aktivity či výzkum a vývoj nových produktů. Jak uvedl manažer klastru Pavel Šiška, zatím se do sdružení přihlásilo 15 firem, a jeho zakladatelé chtějí oslovit i další české podniky. Na společné projekty podle něj bude zatím potřeba kolem 150 mil. Kč, polovinu by měla pokrýt dotace z EU.

V ČR už existuje řada klastrů v různých průmyslových oborech. Tímto způsobem si např. pomáhají biotechnologické firmy, výrobci nábytku nebo dřevaři. Strojírenské firmy působící v segmentu automobilového průmyslu už sdružuje Moravskoslezský automobilový klaster. Nové uskupení, které vzniká

na jihu Moravy, bude příležitostí i pro podniky z obecného strojírenství. „Máme zájem jak o menší, tak o větší firmy, aby se mohly navzájem podporovat, a konkurovat tak lépe zahraničním společnostem,“ popsal záměr Šiška. Konkrétní názvy společností ani náplň jejich spolupráce nechť přiblíží. Zatím je jasné, že v klastru by měly působit i vysoké a střední školy a učiliště, doplnil. Podle Jany Brabencové ze zakládající společnosti ENBRA se nový klaster zaměří především na energetické strojírenství, automatizaci výroby a nové možnosti využití počítačové techniky ve strojírenství.

V Brně už se v minulosti o vytvoření klastru strojírenských podniků mluvilo. Měl se zabývat leteckým průmyslem. Nakonec se však na něm firmy nedohodly.

Čeští strojaři vkládají naděje do nového klastru, chystaného s pomocí fondů EU.

Čtete nové číslo časopisu

Technik

TÉMA: Tribotechnika, ložiska, pohony

Biotechnologie – obor budoucnosti

SPECIÁL: Svařování, lasery

Objednejte si ZDARMA ukázkový výtisk:

<http://technik.ihned.cz>

economia
OBSAH ROZHODUJE

TÝDEN VE ZKRATCE

Vodafone začal s výstavbou sítě 3G, spustí ji příští rok, a připravuje se na technologii LTE

Mobilní operátor Vodafone připravuje spuštění své 3G sítě na začátek roku 2009, ale zatím jen v části Prahy – během 1. čtvrtletí příštího roku bude 3G síť dostupná prozatím jen v Praze 9 a 10, kde firma tento týden začala s výstavbou 3G infrastruktury. UMTS síť Vodafone bude založena na platformě Nokia Siemens Networks a bude obsahovat nadstavbu HSDPA, která umožňuje teoretickou rychlost až 3,6 Mbit/s. Zprovoznění sítě je podmíněno UMTS licencí, již firma před lety získala. Konkurenční operátoři Telefónica a T-Mobile spustili 3G síť již v předešlých letech. Za licence pro UMTS operátoři dohromady zaplatili přes 9,3 mld. Kč. Společnost počítá s jejím rozšířením pravděpodobně i do dalších měst, své plány však blíže neupřesnila. Viceprezident pro technologii Pavel Kos dodal, že výstavba 3G sítě by měla vést k využití technologie LTE (Long Term Evolution), označované za plnohodnotnou síť 4. generace. Ta umožní dosahovat rychlosti stahování dat přes 300 Mbit/s, zatímco u UMTS se rychlost datových přenosů pohybuje v jednotkách Mbit/s.

Služby ve veřejném zájmu zřejmě bude místo operátorů nově hradit stát

Poskytování dotovaných telekomunikačních služeb ve veřejném zájmu napříště nemají hradit operátoři ze společného fondu, ale stát. Změnu úhrady tzv. univerzální služby zavádí novela zákona o elektronických komunikacích, kterou minulý týden schválila vláda, uvedl na konferenci tel.con ředitel sekce telekomunikací ministerstva průmyslu a obchodu Jan Duben. Do univerzální služby patří např. zajištění provozu telefonních budek, provoz infolinky o telefonních číslech, vydávání telefonních seznamů a další služby. Většinu těchto služeb provozuje Telefónica O2, která za ně za loňský rok požadovala úhradu 119 mil. Kč. Ztrátu z poskytování těchto služeb měl dosud hradit fond, do něhož přispívali operátoři podle svého podílu na trhu. Podle Dubna však fond většinou nebyl dostatečně naplněn a jeho fungování provázela řada žalob a správních řízení. Stát již více než rok dotuje poskytování telekomunikačních služeb zdravotně postiženým. Za loňský rok měl operátorům vyplátit kolem 150 mil. Kč.

NOVINKY

Novinka firmy Siemens ověří přesnost měřičů spotřeby energie

FACILITY MANAGEMENT: Společnost Siemens vyvinula ucelenou soupravu pro ověřování funkčních vlastností a přesnosti měřičů spotřeby energie používaných v oblasti vytápění, vzduchotechniky a klimatizace. Pomocí soupravy, kterou firma nyní uvádí na trh, lze ověřit libovolný typ i značku měřiče. Souprava obsahuje ultrazvukový průtokoměr Sitrans FUE1010 s přílohy snímáči, odporové teploměry Pt 1000, kabely a další komponenty potřebné ke kontrole a nastavování klimatizačních a chladicích soustav. Současně lze zjistit účinnost soustavy, přibližnou spotřebu energie a zaznamenat načtená data pro další zpracování. Měření je možné provést i na soustavách, v nichž nejsou nainstalovány měřiče spotřeby energie. Dvoukanálový průtokoměr může měřit průtok v jednom nebo současně ve dvou potrubích – jeden přístroj tak najednou měří průtok v přívodní i vratné větvi. Kapacita akumulátorů přístroje vystačí na 4 hodiny běžného provozu, v režimu rychlého nabíjení ji lze plně obnovit za 1 hod. *Technologiím a zařízením pro facility management se věnuje i nové číslo časopisu Technik.*

SKF uvádí nový typ snímače pro ložiska vybavená senzory

STROJÍRENSTVÍ: Od ledna 2009 budou senzorická ložiska SKF řady VU stahována z výrobního programu a nahražována novou řadou BMO, přičemž jako první bude nahrazen typ 6206. V době zahájení výroby v roce 1996 byla řada VU vybavena nejmodernější snímací technikou pro měření otáček a smyslu otáčení. Nové senzorické ložisko BMO, jež vyvinuli technici SKF, představuje výsledek nejnovějšího vývoje v této oblasti a zaručuje vyšší kvalitu signálu a lepší mechanické vlastnosti. K hlavním přednostem senzorických ložisek BMO 6206 patří podle výrobce užší tolerance signálu (přispívá k přesnějšímu měření celkové vyšší spolehlivosti), vyšší odolnost magnetického pole (potlačuje rušení vnějším signálem) a vyšší mechanická odolnost zaručená novým kabelem AWG24. Výroba senzorických ložisek řady VU 6206 bude společnost SKF postupně utlumovat tak, aby do 1. čtvrtletí 2009 byly nahrazeny novou řadou BMO 6206, přičemž senzorická ložiska řad VU a BMO jsou rozměrově i funkčně plně zaměnitelná.

APC zvyšuje ochranu napájení pro datová centra

ICT: Společnost APC by Schneider Electric, globální poskytovatel služeb kritického napájení a chlazení, představila druhou generaci systému UPS s redundantní ochranou napájení pro datová centra - Symmetru PX48. Nejnovější verze přináší 140% nárůst hustoty napájení a zvýšenou účinnost. Vejde se do jednoho racku a dokáže chránit napájení o výkonu až 48 kW v instalacích o napětí 400V. Navíc má až o 25 % delší provozní dobu na baterie a škálovatelnou distribuci napájení, kterou lze upravovat za provozu, zařízení lze rozšiřovat a obsluhovat, aniž by bylo nutné vypínat.

Symmetra PX, která má 95% účinnost, je založena na patentovaném řešení Double Converter Technology. Díky ní má podle výrobce nejvyšší účinnost mezi všemi UPS s dvojitou konverzí na trhu, nižší náklady na energii a chlazení, dokáže udržet účinnost až do 35% zatížení. Jako součást řešení Efficient Enterprise společnosti APC by Schneider Electric, které snižuje náklady na napájení a chlazení pomocí škálovatelných modulů, je nová Symmetra PX plně nastavitelným prvkem uceleného pojetí datového centra. Uživatelé zároveň díky inovativnímu modulárnímu provedení mohou nastavovat distribuci energie. „Symmetra PX je odpovědí na problémy s nedostatkem místa v datových centrech. Firmy si díky tomu, že zařízení dokáže dodávat více energie a zároveň má menší rozměry, mohou určit přesné množství potřebné energie, aniž by je překračovaly,“ uvedl senior viceprezident divize Enterprise Systems and Service firmy APC by Schneider Electric Dave Guidette.

Immo Industry vyvinula software pro efektivní plánování logistiky

LOGISTIKA: Společnost Immo Industry Group (IIG) uvedla na trh inovativní software, usnadňující plánování logistiky – nástroj pro optimalizaci sítě a vizualizaci na bázi internetu. „Umožňuje průběžně vyhodnocovat distribuční a zásobovací logistickou síť a v ní prováděné operace a simulovat vliv dalších parametrů,“ uvedl generální ředitel IIG Czech Republic Jan Jírotka. Původně byl program určen pro interní využití, ILPS posléze dokončila vývoj 3. generace softwaru, která je mnohem výkonnější než její předchůdce. Finální verze umožňuje uživateli vkládat širokou škálu dat včetně koncových bodů distribuční sítě (zákazníci, dodavatelé), uzlů sítě (distribuční centra, schvalovací uzly), přepravních metod či nákladových parametrů (vozový park, náklady na provoz skladu atd.). Uživatel může kdykoliv parametry změnit a simulovat tak alternativní scénáře. „Každá simulace vytvoří podrobnou analýzu souvisejících přepravních a skladovacích nákladů, což umožňuje průběžně vyhodnocovat svou logistickou strategii a hledat optimální řešení,“ říká Jan Jírotka.

Motorpal se bude podílet na výrobě čerpadel v Rusku, založil společný podnik v Roslavli

Jihlavská strojírenská společnost Motorpal se bude podílet na výrobě čerpadel v Rusku. Společný podnik s ruským výrobcem autodílů se sídlem v Roslavli byl založen v polovině tohoto měsíce. Zaměřil se na produkci čtyřválcových čerpadel podle dokumentace vypracované v Motorpalu. Kvůli rozšíření prodeje na ruském trhu vznikla také dceřiná společnost – Motorpal Russia, s.r.o. Bude se starat o odbyt produkce ze společného ruského podniku, ale i z ČR. Partnerem pro společný podnik se stal roslavský závod RAAZ patřící do holdingu AMO ZIL, který vyrábí díly a celky pro motorová vozidla, např. brzdy, komponenty systému zapalování a vstřikovací čerpadla. Produkce nově vzniklé firmy bude mít obchodní značku Motorpal-RAAZ. Členové vedení Motorpalu budou zastoupeni ve statutárních orgánech i v managementu. Předsedou dozorčí rady nového podniku bude generální ředitel Motorpalu Vít Hroch. „Vidíme obrovský potenciál tohoto trhu,“ uvedl Vít Hroch. Rusko zpřísňuje emisní normy a tamní výrobci na to podle něj nejsou dostatečně připraveni. „My jsme naopak schopni poptávku ruských zákazníků ve značné míře pokrýt,“ tvrdí. Motorpal, který ve čtyřech závodech na Vysočině zaměstnává kolem 1600 lidí, v souvislosti s novými zakázkami letos investuje do modernizace výroby a vývoje kolem 200 mil. Kč.

Tesla míří na Východ: bude se podílet na digitalizaci vysílání v Čečensku a na Sibiři

Společnost Tesla, český výrobce televizních a rozhlasových vysílačů a anténních systémů, se bude podílet na digitalizaci vysílání v Čečensku. Podle informací, které přinesl na svém webu týdeník Ekonom s odvoláním na generálního ředitele Tesly Martina Stachníka činí celková hodnota dodávek, které se uskuteční v letech 2009-2011 zhruba 300 mil. Kč. „Uzavřeli jsme tři kontrakty na dodávku 30 velkých anténních systémů do Čečenska a přilehlých jižních oblastí Ruska,“ potvrdil serveru Martin Stachník. Do bývalého SSSR dodala Tesla v minulosti asi 1500 vysílačů včetně anténních systémů. Podle serveru je významnou současnou zakázkou pro Teslu také digitalizace Chanty-Mansijské oblasti na Sibiři, kde má firma kontrakt na dodávku 300 digitálních TV vysílačů. Letos jich je 100, další dva roky také po 100 vysílačích. Dodávkami do Ruska si Tesla kompenzuje neúspěch v tendru Českých radiokomunikací na tuzemskou digitalizaci, na níž se hloubětinská firma dlouho chystala, kterou však nakonec zajistí zařízení německých konkurenčních společností Rohde & Schwarz a Kathrein Werke, píše Ekonom.cz.

Japonský Daikin odkládá uvažovanou expanzi, změna plánů se dotkne také České republiky

Japonská společnost Daikin Industries, která je předním světovým výrobcem klimatizačních jednotek (ovládá třetinu světového trhu klimatizací), zřejmě o jeden až dva roky odlo-

(Pokračování na stránce 3)

Nejdelší železniční tunel světa bude mapován českým softwarem

ICT/TECHNOLOGIE: Firma Atel Burkhalter Bahn-technik AG (ABAG) se po rozsáhlém výběrovém řízení rozhodla, že nejdelší železniční tunel světa Gotthard zdokumentuje geografický informační systém LIDS české firmy BERIT. O výběru rozhodla kvalita dokumentace elektrorozvodů a optických sítí, vysoká flexibilita datového modelu a nasazení základních standardních produktů, jako jsou Oracle a MicroStation. Pomocí systému LIDS ABAG naplánuje a zdokumentuje asi 3200 km elektrických kabelů, 2600 km optických kabelů, 200 transformátorů a 2880 elektrických a elektronických skříní. Tunel Gotthard spojí města Bodio v jižním švýcarském kantonu Ticino a Erstfeld ve středním kantonu Uri. Expresní vlaky projedou tunelem za 20 minut a zkrátí tak dobu potřebnou k cestě z Žürichu do Milána na polovinu. Zprovoznění 57 km dlouhého železničního tunelu mezi Curychem a Milánem je plánováno na konec roku 2017. Ing. Radek Levíček, generální ředitel společnosti BERIT, k projektu Gotthard dodává: „Samozřejmě nás těší, že se můžeme podílet na prestižním projektu tohoto rozsahu. Rozhodnutí využít systém LIDS je potvrzením naší kompetence v oblasti geografických informačních systémů.“

Geografický informační systém LIDS je speciálně vyvinut pro dokumentaci a správu distribučních sítí, infrastruktury a průmyslových areálů. Nabízí širokou funkčnost pro evidenci prostorových dat, jejich údržbu, zpracování a vyhodnocování. Je určen především pro budování informačních systémů správců inženýrských sítí, průmyslových areálů, evidenci a správu nemovitého majetku, vedení technických map. LIDS tvoří základ pro různé datové modely, které mohou být jednoduše upraveny podle specifických potřeb daného oboru, země a požadavků zákazníka.

Na prestižním projektu Gotthardského tunelu se bude podílet i český software.

(Pokračování ze stránky 2)

žít plánovanou expanzi. Tu firma chystala v Thajsku a v ČR (v letech 2004- 2007 firma investovala asi 3 mld. Kč v plzeňské průmyslové zóně Borská pole). Jak řekl agentuře Reuters šéf podniku Jukijoši Okano, firma také zváží zpětný odkup akcií.

Fujitsu koupí od Siemensu podíl ve společném podniku na počítače

Japonský elektronický konglomerát Fujitsu koupí od německého partnera Siemens 50% podíl v jejich společném podniku na výrobu počítačů Fujitsu Siemens Computers za 450 mil. eur (téměř 11 mld. Kč). Firma se tak stane jediným vlastníkem podniku, jenž působí rovněž v ČR. Fujitsu tím hodlá posílit svou přítomnost v Evropě. Firma uvedla, že transakce by měla být dokončena v dubnu příštího roku, a dodala, že v podniku neplánuje žádné snižování počtu pracovních míst. Společný podnik vznikl v roce 1999 a v současné době zaměstnává více než 10 tisíc lidí, a to zejména v Německu. Společnost Siemens, která se nyní zabývá vedlejších aktivit, uvedla, že transakce jí přinese účetní zisk 310 mil. eur.

Nová služba umožňuje levné volání – i do ciziny

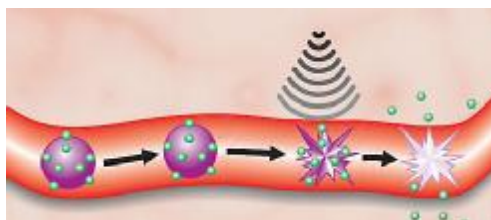
Nízké ceny za volání na pevné linky v ČR a za volání do zahraničí umožňuje nová služba s názvem Klikni a volej, spuštěná jako první svého druhu na www.klikniavolej.cz. „Klikni a volej je alternativa pro levnější volání do zahraničí a na české pevné linky, kde uživatel nepotřebuje žádný speciální přístroj, neinstaluje speciální software, nemusí mít vysokorychlostní internetové připojení nebo IP telefon. Stačí jednoduchá registrace a pak již může využívat sazby, které jsou oproti běžným operátorům až o 90 % nižší,“ představuje novou službu manažer projektu Jan Fencel. Výhodné jsou hlavně ceny za volání mezi pevnými linkami v ČR i na Slovensku; za minutu hovoru zaplatí uživatel 1,19 Kč včetně DPH. SMS zpráva do jakékoli mobilní sítě v tuzemsku vyjde na 0,90 Kč. Významné úspory nabízí nejen u vnitrostátních hovorů, ale i při volání do zahraničí, např. minutu hovoru do zemí EU nebo USA stojí 1,19 Kč, při volání z pevné linky i na tamní mobilní čísla. Bez zajímavosti není ani spojení s Vietnamem za 2,26 Kč za minutu, za SMS zprávu do této a mnoha dalších destinací se opět platí 0,90 Kč. Novinkou Klikni a volej je funkce Rychlé volby, která umožňuje levně telefonovat, i když uživatel právě nemá přístup na webové stránky klikniavolej.cz. „Funkci Rychlé volby nejvíce ocení uživatelé mobilních telefonů, kteří mohou levněji volat do zahraničí. To platí i pro klienty mobilních operátorů, např. ČR mobil-USA 5,50 Kč, EU pevná od 5,90 Kč včetně DPH,“ dodává Jan Fencel. Výhodou služby Klikni a volej je i zobrazování reálného čísla volajícího, a to jak v případě hovorů, tak SMS zpráv. Druhá strana se tak vůbec nedozví, že ji voláte nebo posíláte SMS přes službu Klikni a volej; na telefonu se jí objeví telefonní číslo, případně jméno, pokud figuruje jako již dříve uložené v adresáři volaného. Klikni a volej je v dispozici v české, anglické, německé a vietnamské verzi.

■ ZAJÍMAVOSTI

Vědci vyvinuli mikrobubliny s léčivem, uvolňovaným ultrazvukem

MEDICÍNA: Mezinárodní tým vědců vyvinul mikrobubliny o velikosti červených krvinek naplněné částečně léčivem a plynem, které je možné sledovat ultrazvukem. Vyvinuli rovněž zařízení, jímž lze zaměřovat ultrazvukové impulsy na protržení bublin a uvolnění léčiva přesně v místě nemoci. Je to postup, který umožní léčit rakovinné bujení šetrněji vůči ostatním zdravým orgánům než dosavadní chemoterapie. Novou metodu zkoumají pracovníci společnosti Philips mj. ve spolupráci s univerzitami ve Virginii (USA) a v Münsteru (Německo). Jak uvedla manažerka firmy Štěpánka Filipová, technologie umožňuje přesnou kontrolu velikosti a tloušťky obalu mikrobublin a množství léčiva. To je důležité, aby se mikrobubliny protrhly při vhodné ultrazvukové frekvenci a energii. Při protržení se ozve zvuk, takže je možné odhadnout, kolik mikrobublin se protrhlo, a tak kontrolovat dávkování léku. Novou metodu bude možné použít i při genové terapii a dalších způsobech léčby, soudí vědci. Mikrobubliny vyvinuté výzkumníky firmy Philips jsou v průměru menší než 5 mikronů (miliontin metru), což odpovídá zhruba velikosti červených krvinek, takže projdou i nejmenšími cévkami. Používají-li se jako kontrastní činidla, mají obal z albuminu nebo biologicky odbouratelného materiálu a uvnitř jsou vyplněny vzduchem nebo inertním plynem, jako je perfluorokarbon nebo dusík.

Přesto je podle ředitelky Ústavu experimentální medicíny AV ČR Evy Sykové ke klinickému využití metody daleko. Metod cílené lékové aplikace ve formě mikročástic je řada, léčiva se mohou uvolňovat ultrazvukem, ale např. v nádorech lokálními enzymy, což považuje za vhodnější.

Mikrobublinky s léčivem jsou aktivovány v místě určené pomocí přesně konfigurovaného ultrazvuku.

Druhý počítač překonal hranici 1000 bilionů operací za sekundu

ICT: Počítač Jaguar amerického ministerstva energetiky překonal v polovině listopadu jako druhý v historii hranici 1000 bilionů operací za sekundu, tzv. petaflop. Jeho rychlost jen těsně zaostává za nejrychlejším počítačem světa zvaným Roadrunner, s nímž pracuje americká vláda. Jaguar, vyrobený společností Cray, který americké ministerstvo energetiky využívá pro výpočty související s výzkumem nových zdrojů energie, dosahuje rychlosti 1059 bilionů operací za sekundu. Roadrunner, jež jeho výrobce IBM představil letos v červnu, má rychlost 1105 bilionů operací za sekundu, a je určen především k výzkumu v oblasti jaderných zbraní. Oba jsou více než dvakrát rychlejší než superpočítač amerického Národního úřadu pro letectví a vesmír (NASA), který je v pořadí nejrychlejších světových počítačů následuje. Výkon superpočítačů je nesrovnatelný s výkony obyčejných počítačů. Jaguar a Roadrunner jsou podle DPA přibližně stotisíckrát rychlejší než běžná PC. Výkony nejrychlejších superpočítačů se za každých zhruba 11 let ztřicásobí. Hranice jednoho teraflopu, tedy bilionu operací za sekundu, byla pokořena v roce 1996.

Česká hlava ocenila nejlepší české vědce

VĚDA: Nečekané objasnění vývoje zubů, odhalení dosud neznámých příčin těžkého postižení mozku a srdce – i tyto projekty se letos úspěšně ucházely o nejprestižnější ocenění pro vědce Česká hlava. Nominováno bylo přes sto předních českých vědkyň a vědců a laureáti získali finanční odměny za více než dva miliony korun.

Laureátem *Národní ceny vlády ČR* se stal **prof. Ing. Pavel Hobza** z Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR, odborník na výpočetní a teoretickou chemii. Mezinárodní uznání sklídl jako objevitel nepravé vodíkové vazby.

Ocenění v kategorii *Invence, cena Škody Auto, a.s.*, udělované za objev či mimořádný počín v posledních několika letech v oblasti základního nebo aplikovaného výzkumu či technologických inovací, získal **prof. Ing. Miroslav Šťastný**. Profesor Šťastný významně přispěl ke spuštění prvního bloku Jaderné elektrárny Temelín, který byl ohrožen nečekaným chvěním v potrubí sekundárního okruhu parní turbíny. Toto chvění ohrozilo zprovoznění elektrárny za 100 mld. Kč. Prof. Šťastný navrhl, jak toto schvění odstranit, a jaderný blok mohl být spuštěn. Jeho návrhy byly také použity při budování druhého temelínského bloku.

Kategorie *Patria, cena Unipetrol, a.s.*, oceňuje české vědce, kteří dosáhli úspěchu v zahraničí. Letos ji získal **profesor Josef Paldus**, který od roku 1968 působí na univerzitě v kanadském Waterloo. Řadí se ke světovým špičkám v oblasti teoretické a kvantové fyziky a jeho výpočtové metody jsou dnes považovány za jedny z nejpřesnějších. Jako jeden z mála českých vědců obohatil i vědeckých slovník, protože řada jeho metod je pojmenována jeho jménem např. Paldus tableau, Weylův-Paldusův vzorec nebo Gouldův-Paldusův vzorec.

Soutěž Česká hlava v kategorii *Industrie, cena Kapsch, s.r.o.*, oceňuje firmy, které vyvinuly v posledním roce novou unikátní technologii nebo výrobek. Letos ji získala firma Optaglio za projekt Angeles. Tým pod vedením **Ing. Libora Kotačky** vyvinul novou metodu pro výrobu bezpečnostních prvků pro bankovky, ceniny či jiné dokumenty na bázi holografie. Tyto znaky jsou obtížněji napodobitelné než běžné bezpečnostní prvky, ale zároveň jejich pravost lze prokázat bez složitých zařízení na falzifikát odhalit běžný uživatel. O novou technologii je velký zájem v zahraničí.

V kategorii *Doktorandus, cena Vítkovic, a.s.*, udělila odborná porota cenu **Mgr. Aleně Čížkové** za objevení poruchy genu, která způsobuje závažné onemocnění projevující se těžkým postižením mozku a srdce, fyzickými deformacemi a mentálním postižením. Vzhledem k řadě různých symptomů byla dosud diagnostika velmi obtížná.

Českou hlavu v kategorii *Gaudeamus, cena Poštovní spořitelny*, získal český zoolog a biolog **Bc. Vladimír Soukup**, který objasnil vývoj zubů u obratlovců. Světová vědecká obec pokládala tuto otázku za jednoznačně objasněnou, o to větší rozruch se svou prací vyvolal. Zjistil totiž, že zuby se u obratlovců vyvíjejí nejen z vnější zárodečné vrstvy, jak se dosud všeobecně předpokládalo, ale i z vnitřní zárodečné vrstvy, a prokázal, že klíčový pro vývoj zubů je úplně jiná část embrya – neurální tkáň. Zásadně tak změnil např. dosavadní úvahy o možnosti růstu třetích zubů u lidí.

Cenou předsedy Rady pro výzkum a vývoj, kterou uděluje na návrh Rady pro výzkum a vývoj, letos vláda ocenila proslulého českého psychiatra **prof. MUDr. Cyrila Höschla**, a to za jeho dlouhodobé úsilí o popularizaci vědy. Odborná porota také rozhodla o udělení *Zvláštní ceny Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky*, a to **MUDr. Radimovi Šrámovi, DrSc.**, za jeho dlouhodobý projekt sledování a hodnocení rizika vlivu znečištěného prostředí na zdravotní stav populace.

VELETRHY, VÝSTAVY, KONFERENCE V ČR A NA SLOVENSKU

- 25. 11. Praha, hotel Diplomat, 27. 11. Brno, Bobycentrum: **ha-vel Days 2008** – vždy od 9 hodin, konference zaměřená na vysokorychlostní (mikrovlnné) datové přenosy a nejnovější trendy v oboru. Pořádá: ha-vel a DragonWave, info/registrace: http://www.ha-vel.cz/firm_days.php
- 27.-29. 11. Praha, Veletržní palác: **mmotion** – výstava aut luxusních a exkluzivních značek.

AKCE V ZAHRANIČÍ

- 25.-27. 11. Norimberk, Německo: **SPS / IPC / DRIVES** – mezinár. výstava a konference zaměřená na elektrickou automatizaci, systémy a komponenty. Pořádá: Mesago Messe & Kongress GmbH, tel.: +49 (0) 711 61946 0, fax: +49 (0) 711 61946 90, sps@mesago.messefrankfurt.com
- 3.-4. 12. San Jose, Kalifornie, USA: **Printed Electronics USA** – největší světová konference zaměřená na „tištěnou elektroniku“. Pořádá: IDTechEx. Info: www.IDTechEx.com/peUSA.

Objednejte si předplatné časopisu **Technik** na zelené lince 800 11 00 22
nebo na adrese <http://technik.ihned.cz>.

Letošní ročník projektu již zná své vítěze.

PERSONÁLIE

■ **HP** oznámilo jmenování **Lukáše Najmana** finančním ředitelem a ředitelem controllingu (Financial Director and Controller) pro Českou republiku a Slovensko s platností od 1. listopadu 2008. Doposud Lukáš Najman zastával tuto pozici v ČR.

■ **Richard Richtermoc** se stal novým ředitelem marketingu a PR v **Thermoilu**, české společnosti na dodávku extralehkého topného oleje do domácností a firem.

■ PR manažerkou společnosti **Scania Czech Republic** se stala **Michaela Blšťáková**. V přední švédské automobilce je od počátku listopadu zodpovědná za interní a externí komunikaci v rámci českého trhu.

■ Novým obchodním ředitelem **České pošty** se stal bývalý finanční ředitel ČKD Group **Petr Křeček**. Do funkce ho jmenoval nový generální ředitel Petr Sedláček místo odvolaného **Ladislava Musila**.

■ Server **Lupa.cz** (www.lupa.cz) má nového šéfredaktora: stal se jím **Patrick Zandl**. Ve vedení populárního serveru nahradil **Aleše Miklika**, který již od července zastává funkci vedoucího všech redakcí internetového vydavatelství **Internet Info** (www.iinfo.cz).

■ Společnost **TomTom** rozšiřuje své působení v ČR, na vedoucí pozici české pobočky byl jmenován **Robert Červenák**, Senior Account Manager Czech Republic. V reakci na rychle rostoucí trh přenosných navigačních zařízení bude hlavním posláním nového týmu rozvoj a řízení všech marketingových a prodejních aktivit týkajících se produktů TomTom v ČR.

PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOSTI

ZVZ, a.s.

Konstruktér. Pro přípravu a tvorbu technické dokumentace, tvorbu výkresové dokumentace pro výrobu (AutoCAD, Solid Edge, Inventor), konzultace a vyjasňování požadavků s výrobním útvarem i se zákazníky, technické specifikace subdodávek s dodavateli a konstrukční výpočty. Pracoviště: Milevsko. Požad.: SŠ/VŠ vzdělání strojírenského směru, řidič. průkaz B, znalost AJ nebo RJ výhodou, ochota k dalšímu vzdělávání. Kontakt: David Sváček, Sažina 888, 399 01 Milevsko, tel.: 382 552 964

ELEKTRONICKÝ ZPRAVODAJ MĚSÍČNÍKU TECHNIK, web: <http://technik.ihned.cz>. Vychází jednou týdně. Registrován pod ISSN 1214-9802. Kontakt: Economia a.s., Dobrovského 25, 170 55 Praha 7; Josef Vališka, šéfredaktor, tel.: 233 071 421, josef.valiska@economia.cz; Bohumír Kotora, redaktor, tel.: 233 071 492, bohumir.kotora@economia.cz; Zuzana Nikolovová, inzertní manažerka časopisu, tel.: 233 071 779, zuzana.nikolovova@economia.cz; Zdeněk Bláha, inzertní manažer časopisu, tel.: 233 071 505, zdenek.blaha@economia.cz. © Všechna práva vyhrazena. Bez předchozího písemného souhlasu vydavatelství Economia a.s., je zakázána jakákoliv další publikace, přetištění nebo distribuce (tištěnou i elektronickou formou) jakéhokoli materiálu nebo části materiálu zveřejněného v tomto PDF servisu. Společnost Economia a.s., využívá agenturní zpravodajství ČTK, která si vyhrazuje veškerá práva.